

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1702/2022
06.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Биљана Петровић Адамовић, адвокат из ..., против туженог Института за лечење и рехабилитацију „Нишка Бања“, Ниш, чији је пуномоћник Ирена Стојадиновић, адвокат из ..., ради преображаја радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 945/21 од 09.12.2021. године, у седници већа одржаној 06.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 945/21 од 09.12.2021. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 945/21 од 09.12.2021. године, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу П1 1295/20 од 25.08.2020. године, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је засновао радни однос на неодређено време у складу са чланом 37. став 6. Закона о раду, затим да се као незаконит поништи раскид уговора о обављању привремених и повремених послова бр. .. од 30.05.2017. године, да се тужени обавезе да тужиоца врати на рад и призна му сва права из радног односа и по основу рада почев од 02.06.2017. године, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешне одлуке о трошковима поступка.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама разлога прописаних одредбом члана 408. ЗПП и установио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Ревизијске наводе којима се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члаа 374. став 2. тачка 12. ЗПП, Врховни касациони суд није разматрао, јер према члану 407. ЗПП, није разлог за изјављивање ревизије.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог био радно ангажован у периоду од 11.06.2013. године закључно са 02.06.2017. године, на пословима ... техничара, са два прекида дужа од 30 дана. Тужилац је најпре био радно ангажован на наведеним пословима у периоду од 12.06.2013. године до 11.06.2014. године (12 месеци), на основу три уговора о раду сукцесивно закључења на одређено време, након чега је уследио прекид радног односа дужи од 30 дана (од 11.06.2014. – 19.08.2014. године), да би у даљем периоду од 19.08.2014. – до 18.08.2016. године (24 месеца), тужилац поново био радно ангажован на истим пословима на основу три уговора о раду сукцесивно закључена на одређено време, након чега је уследио прекид радног ангажовања дужи од 30 дана (од 18.08.2016. – 22.09.2016. године). У периоду од 22.09.2016. – 02.06.2017. године (краће од 12 месеци), тужилац је код туженог био радно ангажован на пословима ... техничара на основу седам сукцесивно закључених уговора о привременим и повременим пословима, након чега је актом туженог од 30.05.2017. године раскинут последњи уговор о привременим и повременим пословима од 27.04.2017. године, закључно са 02.06.2017. године.

На темељу оваквог чињеничног стања, првостепени суд је становишта да је тужбени захтев основан имајући у виду одредбу члана 37. став 1. и 2. Закона о раду. Према изнетој аргументацији, тужени је као послодавац запошљавао тужиоца комбиновањем уговора о раду на одређено време и уговора о привременим и повременим пословима, на истим пословима и радним задацима ... техничара. Тужени је имао потребу за радом тужиоца у дужем временском периоду, а закључивањем наведених уговора злоупотребљавао је одредбе Закона о раду. Између заснивања радног односа на одређено време и по уговору о привременим и повременим пословима дошло је прекида дужег од 30 дана и то у периоду истека рока задњег уговора о раду на одређено време и закључења уговора о обављању привременим и повременим пословима, при чему је први закључен 22.09.2016. године, дакле по истеку рока од 35 дана, што представља прекид дужи од оног који прописује одредба члана 37. став 1. и 2. Закона о раду. Тужилац је обављао у континуитету послове по основу уговора о привременим и повременим пословима, за које је постојала потреба туженог послодавца, који уговори су имали све елементе уговора о раду, услед чега су се стекли услови преображај радног односа из члана 37. став 6. Закона о раду.

Другостепени суд не прихвата изнето становиште првостепеног суда. Према становишту овог суда, тужилац је код туженог био у радном односу на одређено време, на истоврсним пословима укупно 36 месеци, уз два прекида дужа од 30 дана. У периоду од 22.09.2016. године до 02.06.2017. године, тужилац је код туженог био радно ангажован на пословима ... техничара на основу седам сукцесивно закључених уговора о привременим и повременим пословима. У периоду од 12.06.2013. године закључно са 18.08.2016. године, тужилац код туженог није остварио временски континуитет рада на истоврсним пословима прописан чланом 37. став 2. у вези става 6. Закона о раду, због два прекида радног односа у трајању дужем од 30 дана (члан 37. став 3. Закона о раду). Како је у периоду од 22.09.2016. – 02.06.2017. године на пословима ... техничара тужилац био радно ангажован у трајању краћем од 12 месеци, то се у конкретном

случају нису стекли услови за активирање правне фикције из члана 37. став 6. Закона о раду, због чега је првостепена одлука преиначена.

Осим наведеног, другостепени суд наводи и да Законом о буџетском систему и Законом о изменама и допунама закона о буџетском систему који је био у примени у време настанка спорног односа, корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места од 31.12.2015. године до 31.12.2017. године. Радни однос се могао засновати са новим лицима уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства (став 34.)

Ревизијом се оспорава изнето становиште другостепеног суда. Ревидент указује на одредбе Посебног колективног уговора за здравствене установе којим је регулисан годишњи одмор, а који тужилац није користио. Тужилац не би ни имао прекид у трајању од 35 дана, јер је управо овај прекид требао да буде обавезни годишњи одмор који му није омогућен. Радноправни статус тужиоца не уређује се Законом о буџетском систему. Његове одредбе искључиво се односе на поступање корисника јавних средстава, а сам Закон не предвиђа ниједну обавезу, нити одговорност као ни санкцију за радника.

Ревизија није основана.

Тужилац је код туженог био радно ангажован на пословима ... техничара у периоду од 11.06.2013. године закључно са 02.06.2017. године, комбиновањем уговора о раду на одређено време и уговора о привременим и повременим пословима, са два прекида радног односа дужа од 30 дана. Тужилац није остварио временски континуитет рада на истоврсним пословима прописан чланом 37. став 2. у вези става 6. Закона о раду. По налажењу Врховног касационог суда, правилно је оценио првостепени суд да су у конкретном случају уговори о обављању привремених и повремених послова закључени противно одредби члана 197. став 1. Закона о раду, али је другостепени суд основано нашао да се у односу на тужено јавно предузеће примењују одредбе о забрани заснивања радног односа прописане Законом о буџетском систему, које првостепени суд није имао у виду приликом одлучивања.

У периоду од 12.08.2015. године до 31.12.2019. године у Републици Србији примењивао се Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Службени гласник РС", бр. 68/15...95/18). Чланом 1. ставом 1. наведеног закона прописано је да се овим законом утврђује начин одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, као и обим и рокови смањења броја запослених (рационализација) до достизања утврђеног максималног броја запослених. У циљу спровођења поменутог закона Влада Републике Србије је донела Одлуку о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину ("Службени гласник РС", бр. 101/15...43/17) и Одлуку о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне

самоуправе за 2017. годину ("Службени гласник РС", бр. 61/17...88/19). Овим одлукама је одређен максималан број запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе, па је тако одређен и максималан број запослених на неодређено време у Институту за лечење и рехабилитацију „Нишка Бања“. Обавеза свих институција била је да спроведу рационализацију тако што ће смањити број запослених на неодређено време најмање до броја запослених који је одређен наведеним одлукама. Стога у Институту за лечење и рехабилитацију „Нишка Бања“ у периоду од 12.08.2015. године до 31.12.2019. године није постојала могућност заснивања радног односа на неодређено време, па самим тим ни прерастања радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време. Имајући у виду наведено, другостепеном одлуком тужбени захтев правилно је одбијен, па су супротни ревизијски наводи неосновани.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**